

Urszula OZGA-BLASCHKE *

Oszacowanie kosztów importu węgla koksowego do Polski

Słowa kluczowe: węgiel koksowy, koszty importu, formuły handlowe, DDP

Wprowadzenie

Analizy kosztów importu węgla koksowego mają na razie charakter rozważań teoretycznych. Nie dotyczy to co prawda importowanych obecnie z Czech i Rosji węgla koksowych, uzupełniających krajowe dostawy w zakresie węgla niezbędnych do uzyskania koksu o bardzo dobrej jakości. W najbliższym jednak czasie rozważania dotyczące kosztów importu węgla koksowych będą musiały być przeprowadzone z kilku powodów:

- wyczerpywanie się zasobów niektórych typów węgla wyżej zmetamorfizowanych spowodować może konieczność zmniejszenia produkcji koksu wielkopieczowego przeznaczonego na eksport lub importu tych węgla z krajów trzecich (w IChPW w Zabrze przeprowadzono badania nad możliwością zastosowania węgla australijskich i kanadyjskich jako komponentów mieszanek wsadowych stosowanych do produkcji koksu wielkopieczowego) (Ściążko i in. 2001);
- górnictwo węgla kamiennego w kraju jest w bardzo trudnej sytuacji (kopalnie tracą płynność finansową, rosą zobowiązania), która może doprowadzić do stanu upadłości niektóre kopalnie – w tym być może także węgla koksowego. W takim przypadku import węgla byłby niezbędny do dalszego funkcjonowania przemysłu koksowniczego;
- przepisy UE regulujące zasady przyznawania (na ściśle określonych warunkach) pomocy państwa dla przemysłu węglowego dopuszczają pomoc dla kopalń deficytowych, ale wówczas cena węgla oferowana przez taką kopalnię nie może być niższa od ceny ekwiwalentnego węgla sprowadzanego z krajów trzecich (Ozga-Blaschke 2000; Decyzja ... 1993; Proposal ... 2001; Council ... 2002).

Koszty importu węgla koksowego z rynków międzynarodowych zdecydować mogą o opłacalności produkcji koksu w kraju i wpłynąć na przyszłość kompleksu węglowo – koksowego (Blaschke, Ozga-Blaschke 2000). Należy zaznaczyć, że obecnie Polska jest

* Mgr inż. – Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Kraków
Recenzował: doc. dr hab. inż. Eugeniusz Mokrzycki

znaczącym w świecie eksporterem koksu wielkopiecowego i szóstym co do wielkości eksporterem węgla koksowego, głównie na rynki Europy Zachodniej.

Celem referatu jest przedstawienie kalkulacji kosztów, jakie musiałby ponieść potencjalny importer węgla koksowych i pokazanie cen tych węgla w porcie polskim oraz na bramie koksowni. Koszty takie w nomenklaturze międzynarodowej noszą nazwę formuł DDP (Incoterms 1990).

1. Koszty hipotetycznego importu węgla koksowego do Polski

W transakcjach handlowych kontrakty zawierane są zgodnie z międzynarodowymi formułami regulującymi obowiązki kupującego i sprzedającego w zakresie ponoszonych kosztów transportu i ryzyka, stosowanych za zgodą obu kontrahentów. Zbiór tych formuł opracowany przez Międzynarodową Izbę Handlową znany jest pod nazwą Incoterms (Międzynarodowe Terminy Handlowe). Poniżej zdefiniowano najczęściej stosowane formuły w międzynarodowym handlu węglem (International... 2002; Incoterms 1990; www.exporter.pl; <http://incoterms>):

Cena FOB - Free on Board (franco statek – oznaczony port załadunku) – sprzedający wypełnia swoje obowiązki związane z dostawą, gdy dostarczy towar wzdłuż burty statku w porcie załadunku. Formuła ta ma zastosowanie tylko w transporcie morskim i wodnym śródlądowym.

Kalkulacja ceny FOB jest sumą kosztów:

- produktu Ex Works,
- transportu w kraju (transport, wyładowanie, składowanie w porcie; opłaty portowe; załadunek na statek)
- finansowania transakcji (np. wynagrodzenie spedytora, dokumenty handlowe, licencje itp., marża handlowa)

Cena CIF - Cost, Insurance and Freight (oznaczony port przeznaczenia) – sprzedający wypełnia swoje obowiązki związane z dostawą, gdy dostarczy ubezpieczony towar do portu przeznaczenia. Formuła ta ma zastosowanie tylko w transporcie morskim i wodnym śródlądowym.

Na cenę CIF składają się następujące koszty:

- produktu FOB
- transportu międzynarodowego,
- ubezpieczenia ładunku (sprzedający ma obowiązek ubezpieczyć towar w zakresie minimalnego pokrycia ryzyka),
- finansowania transakcji.

Cena DDP - Delivered Duty Paid (dostarczone, cło opłacone – musi określać miejsce przeznaczenia) – sprzedający jest zobowiązany do poniesienia wszystkich kosztów i rodzajów ryzyka związanych z towarem wraz z formalnościami celnymi aż do momentu, gdy zostanie on dostarczony do miejsca przeznaczenia. Formuła obowiązuje dla wszystkich środków transportu.

Kalkulacja ceny DDP zawiera następujące koszty:

- produktu CIF,
- opłat celnych,
- wyładowania, składowania w porcie docelowym,
- transportu wewnętrznego (transport lądowy, koszty załadowania, wyładowania)
- finansowania transakcji.

Aby oszacować koszty importu węgla koksowych do kraju należy dokonać wyboru typów węgla i jego dostawców, oraz określić składowe elementy kalkulacji kosztów zakupu.

Tematem referatu jest określenie cen węgla na poziomie DDP z oznaczonymi miejscami dostawy – wagon w porcie polskim oraz wybrane koksownie. Na podstawie wyżej przedstawionych definicji można schematycznie określić cenę:

DDP port polski jako sumę:

cena CIF + opłaty celne + koszty portowe i inne + marża pośrednika

gdzie:

cena CIF = cena FOB + koszt frachtu + ubezpieczenie,

DDP koksownia jako sumę:

cena DDP port polski + koszty transportu lądowego.

Do kalkulacji kosztu importu węgla koksowego przyjęto następujące elementy (Ozga-Blaschke 2001):

- ceny FOB węgla w portach głównych eksporterów (według ICR - CWI),
- ceny frachtów morskich statkami panamax – cenę frachtów do portów ARA w analizowanym okresie (wg ICR) powiększono o 2 USD z tytułu wydłużenia trasy do portów polskich,
- stawka celna, zgodnie z obowiązującą taryfą celną na import węgla koksowego, w wysokości 6%, liczona od wartości celnej, czyli ceny FOB wraz z frachtem i ubezpieczeniem (przyjętym w wysokości 0,20 USD/Mg),
- pozostałe koszty (opłat i operacji portowych oraz marże handlowe) w wysokości 4 USD/Mg (zgodnie z oszacowaniem w pracy Ozgi-Blaschke 2001 r.).

2. Oszacowanie kosztu importowanego węgla koksowego na poziomie DDP – porty polskie

Do oszacowania kosztów importu węgla koksowego do Polski wybrano jako dostawców – głównych eksporterów tych węgla na rynkach międzynarodowych: Australię, USA i Kanadę. Parametry jakościowe rozważanych węgla zestawiono w tabeli 1.

TABELA 1. Parametry jakościowe wybranych węgla koksowych przyjętych do kalkulacji kosztów importu

TABLE 1. Quality parameters of coking coals selected for import costs calculation

Kraj	Port	Numer węgla	Parametry jakościowe		
			Zawartość części lotnych	Zawartość popiołu	Zawartość siarki
USA	Hampton Roads	1	17 – 22	7,0	0,6
		2	23 – 28	7,0	0,6
		3	> 29	7,0	1,0
	Gulf Coast	4	17 – 20	7,0	1,0
		5	21 – 25	7,0	1,0
		6	26 – 30	7,0	1,0
	East Coast	7	23 – 30	8,0	1,0
Australia	Queensland	8	17 – 22	9,0	0,7
		9	23 – 30	9,0	0,6
		10	> 31	7,0	0,7
	NSW	11	25 – 28	9,0	0,5
Kanada	West Coast	12	19 – 24	9,0	0,5
		13	25 – 29	9,0	0,5

Źródło: (Coal ... 1997-2001)

W tabeli 2 pokazano przykład kalkulacji kosztów importu węgla (na grupie węgla koksowych LV - o niskiej zawartości części lotnych) na poziomie DDP – porty polskie, na bazie cen z I półrocza 2002 roku (International... 2002).

TABELA 2. Przykład kalkulacji kosztów importu węgla koksowego na poziomie DDP - port polski. Ceny średnie z I półrocza 2002 roku, USD/Mg oraz zł/Mg

TABLE 2. Example of cost calculation of coking coal import into Poland according to DDP trade term at Polish port, in \$US/t and in PLN/t. Average prices – as of first half of a year 2002

Miejsce pochodzenia		Cena	FOB – port eksportera		Fracht+ ubezpiec.	CIF – port polski		DDP – port polski	
Kraj	Port		min	max		min	max	min	max
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
USA	H.Roads (1)*	USD/Mg	53,40	54,50	7,91	61,31	62,41	68,99	70,15
		zł/Mg	218,20	222,70	32,32	250,52	255,02	281,90	286,67
Australia	Queensl. (8)*	USD/Mg	46,00	48,36	12,39	58,39	60,75	65,89	68,40
		zł/Mg	187,97	197,61	50,63	238,59	248,24	269,25	279,48
Kanada	W.Coast (12)*	(USD/Mg	46,56	48,58	12,29	59,55	61,57	67,12	69,26
		zł/Mg	190,24	198,50	53,08	243,32	251,57	274,27	283,01

*Numer węgla zgodny z tab.1

Wyszczególnione w kolumnach 4, 5 ceny FOB pokazują średnie z I półrocza 2002 roku ceny minimalne i maksymalne notowanych węgla według ICR-CWI (Coal ... 1997-2001). Podane w kolumnie 6 stawki frachtów z ubezpieczeniem obliczono na podstawie danych źródłowych zgodnie z zasadami podanymi w rozdziale 2. Suma cen FOB i wielkości z kolumny 6 daje cenę CIF, która stanowi wartość celną towaru (www.celsped.pl). Sumy cen

CIF, wartości cła oraz pozostałych kosztów importu, wynikających z obowiązku sprzedającego (oszacowane na 4 USD/Mg), dają zakres minimalnych i maksymalnych cen na poziomie DDP – port polski (kolumny 9 i 10).

Według przedstawionej powyżej kalkulacji oszacowano koszty importu węgla koksowych (w pełnym zakresie części lotnych) w dłuższym horyzoncie czasowym, a ich ceny na poziomie DDP – porty polskie zestawiono w tabeli 3. Danymi bazowymi były średnie roczne ceny węgla i frachtów. Stawki opłat celnych w analizowanym okresie nie uległy zmianie i wynosiły 6% (<http://clo.mg.pl>), jedynie dla lat 1997 i 1998 pozycję „pozostałe koszty” przyjęto w wysokości 5 USD/Mg, zgodnie z zasadami obliczeń przyjmowanych w tym okresie (Ozga-Blaschke 2001).

TABELA 3. Ceny importowanych węgla koksowych na poziomie DDP porty polskie, USD/Mg, zł/Mg w latach 1997 – I półrocze 2002 r.

TABLE 3. Import prices of coking coal - DDP at Polish port, in \$US/t and in PLN/t, in the period of 1997 – 2002 (first half of a year)

Kraj	Port	Nr węgla	Ceny na poziomie DDP porty polski: a – USD/Mg, b – zł/Mg						
				1997	1998	1999	2000	2001	I pół. 2002
USA	Hampton Roads	1	a	68,47	62,38	60,10	61,73	68,80	69,57
			b	224,64	217,94	238,45	268,32	281,64	284,28
		2	a	70,55	65,22	60,99	62,95	73,22	73,39
			b	231,47	227,88	242,00	273,61	299,74	299,88
		3	a	67,45	64,67	63,40	64,20	75,00	75,03
			b	221,29	225,95	251,53	279,03	307,04	306,59
	Gulf Coast	4	a	68,71	63,23	61,86	64,41	70,03	72,45
			b	225,41	220,91	245,42	279,94	286,69	296,06
		5	a	67,59	63,03	62,57	65,20	71,26	73,78
			b	221,73	220,20	248,24	283,39	291,72	301,48
		6	a	69,74	65,16	63,66	65,84	69,50	75,34
			b	228,82	227,64	252,56	286,16	284,51	307,87
East Coast	7	a	66,26	61,14	59,54	60,16	63,45	64,81	
b		217,40	213,60	236,22	261,50	259,77	264,84		
Australi a	Queensla d	8	a	77,70	67,60	62,49	64,23	68,49	67,14
			b	254,92	236,17	247,94	279,16	280,38	274,36
		9	a	75,80	68,48	65,42	70,33	75,33	74,06
			b	248,68	239,25	259,57	305,66	308,37	302,61
	10	a	76,41	69,20	64,45	70,34	78,22	75,41	
		b	250,68	241,75	255,70	305,71	320,23	308,15	
NSW	11	a	74,11	66,72	63,83	66,47	69,64	67,84	
b		243,13	233,10	253,26	288,90	285,11	277,20		
Kanada	West Coast	12	a	71,95	63,15	57,76	62,38	68,49	68,19
			b	236,06	220,63	229,15	271,13	280,37	278,64
		13	a	71,94	63,45	55,81	60,83	64,35	65,02
			b	236,04	221,69	221,41	264,41	263,44	265,69

*Numer węgla zgodny z tab.1

Ceny w złotych polskich zostały przeliczone według średniego w danym roku kursu walutowego (Biuletyn... 2002).

3. Oszacowanie kosztu importowanego węgla koksowego na poziomie DDP – wybrane koksownie

Do oszacowania kosztów importu węgla koksowego na poziomie DDP – koksownia wybrano 3 duże obiekty: ZK Przyjaźń, ZK Zdieszowice oraz ZK HTS. Założono, że z portu węgiel transportowany jest koleją, przy czym wybrano ten port, z którego droga transportowa do odbiorców jest najkrótsza. Odległość transportu kolejowego z portu Gdańsk oszacowano na podstawie komputerowego rozkładu jazdy PKP, stawki transportowe przyjęto zgodnie z tabelą taryf. Stawki opłat za przewóz węgla koleją przeliczono na dolary US według średniego kursu NBP w danym okresie. Przykład określenia kosztów transportu kolejowego z portów polskich do wybranych użytkowników zawiera tabela 4.

TABELA 4. Koszty transportu kolejowego węgla z portu w Gdańsku do wybranych odbiorców poziom cen – I półrocze 2002 roku

TABLE 4. Rail transport costs of coal from Gdansk port to selected coking coal users. Price level – first half of a year 2002

Odbiorca	Port	Odległość km	Stawki	
			zł/Mg	USD/Mg
ZK Przyjaźń ZK Zdzieszowice	Gdańsk	540	61,96	15,16
ZK HTS	Gdańsk	620	69,88	17,10

Suma obliczonych w tabeli 3 cen w imporcie na poziomie DDP – porty polskie oraz kosztów jednostkowych transportu określonych jak w przykładzie zawartym w tabeli 5, daje cenę węgla na poziomie DDP – wybrany użytkownik. Stawki opłat za przewóz węgla koleją przyjęto według taryf PKP obowiązujących w latach analizy (Taryfy, 1997-2002).

W tabelach 5 – 7 zestawiono ceny importowanych węgla koksowych na poziomie DDP – koksownie w okresie 1997 – I pół. 2002 roku. Węgla pogrupowano według zawartości części lotnych.

TABELA 5. Ceny DDP importowanego węgla koksowego o małej zawartości części lotnych LV u wybranych użytkowników w latach 1997 – 2002

TABLE 5. Prices of imported LV coking coal - DDP at selected coal users (coking plants), in the period of 1997 – 2002

Koksownia		Miejsce pochodzenia węgla			
		USA		Australia	Kanada
		Hampton Roads (1)*	Gulf Coast (4)*	Queensland (8)*	West Coast (12)*
ZK Przyjaźń ZK Zdieszowice		Ceny DDP na bramie koksowni, a) USD/Mg, b) zł/Mg			
1997	a	80,81	81,04	90,04	84,29
	b	265,12	265,89	295,40	276,54
1998	a	75,12	75,97	80,34	75,90
	b	262,46	265,43	280,69	265,15
1999	a	72,67	74,43	75,06	70,33
	b	288,33	295,30	297,82	279,03
2000	a	74,33	77,00	76,83	74,98
	b	323,07	334,69	333,91	325,88
2001	a	83,24	84,47	82,93	82,93
	b	340,76	345,81	339,50	339,49
2002 – I pół.	a	84,73	87,62	82,31	83,35
	b	346,24	358,02	336,32	340,60
ZK HTS		Ceny DDP na bramie koksowni, a – USD/Mg, b – zł/Mg			
1997	a	82,38	82,62	91,61	85,86
	b	270,28	271,05	300,56	281,70
1998	a	76,75	77,60	81,97	77,52
	b	268,14	271,11	286,37	270,83
1999	a	74,28	76,04	76,67	71,94
	b	294,72	301,69	304,21	285,42
2000	a	75,96	78,63	78,45	76,60
	b	330,14	341,76	340,98	332,95
2001	a	85,10	86,34	84,80	84,79
	b	348,41	353,46	347,15	347,14
2002 – I pół.	a	86,67	89,56	84,24	85,29
	b	354,16	365,94	3444,24	348,52

*numer węgla zgodny z tab.1

TABELA 6. Ceny DDP importowanego węgla koksowego o średniej zawartości części lotnych MV u wybranych użytkowników w latach 1997 - 2002

TABLE 6 Prices of imported MV coking coal - DDP at selected coal users (coking plants), in the period of 1997 – 2002

Koksownia		Miejsce pochodzenia węgla						
		USA				Australia		Kanada
		Hampton Roads (2)*	East Coast (7)*	Gulf Coast (5)*	Gulf Coast (6)*	NSW (11)*	Queensland (9)*	West Coast (13)*
ZK Przyjaźń ZK Zdieszowice		Ceny DDP na bramie koksowni, a – USD/Mg, b – zł/Mg						
1997	a	82,89	78,60	79,92	82,08	86,44	88,14	84,28
	b	271,95	257,88	262,21	269,30	283,61	289,16	276,52
1998	a	77,97	73,88	75,77	77,90	79,46	81,22	76,20
	b	272,40	258,12	264,72	272,16	277,62	283,77	266,21
1999	a	73,57	72,11	75,14	76,23	76,41	78,00	68,38
	b	291,88	286,10	298,12	302,44	303,14	309,45	271,29
2000	a	75,55	72,76	77,80	78,43	79,06	82,92	73,43
	b	328,36	316,25	338,14	340,91	343,65	360,41	319,16
2001	a	87,66	77,89	85,70	83,94	84,08	89,77	78,79
	b	358,86	318,89	350,84	343,63	344,23	367,49	322,56
2002 – I pół.	a	88,55	79,98	88,94	90,51	83,00	89,22	80,18
	b	361,84	326,80	363,44	369,83	339,16	364,57	327,65
ZK HTS		Ceny DDP na bramie koksowni, a – USD/Mg, b – zł/Mg						
1997	a	84,46	80,18	81,50	83,66	88,02	89,71	85,86
	b	277,11	263,04	267,37	274,46	288,77	294,32	281,68
1998	a	79,59	75,51	77,40	79,52	81,09	82,85	77,82
	b	278,08	263,80	270,40	277,84	283,30	289,45	271,89
1999	a	75,18	73,72	76,75	77,84	78,02	79,61	69,99
	b	298,27	292,49	304,51	308,83	309,53	315,84	277,68
2000	a	77,18	74,39	79,43	80,06	80,69	84,55	75,06
	b	335,43	323,32	345,21	347,98	350,72	367,48	326,23
2001	a	89,52	79,76	87,57	85,81	85,95	91,63	80,66
	b	366,51	326,54	358,49	351,28	351,88	375,14	330,21
2002 – I pół.	a	90,49	81,92	90,88	92,44	84,94	91,16	82,12
	b	369,76	334,72	371,36	377,75	347,08	372,49	335,57

* Numer węgla zgodny z tab.1

TABELA 7. Ceny DDP importowanego węgla koksowego o dużej zawartości części lotnych HV u wybranych użytkowników w latach 1997 – 2002

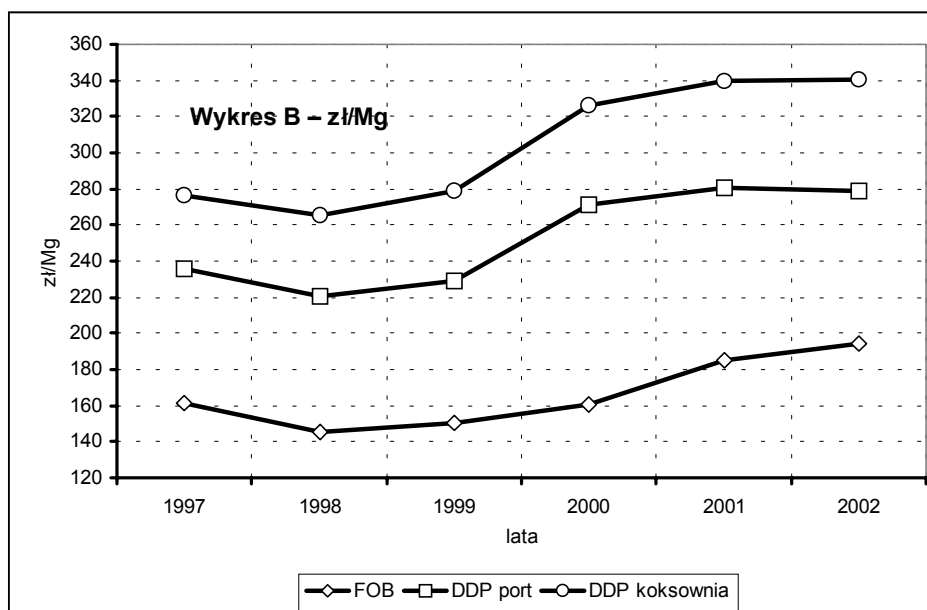
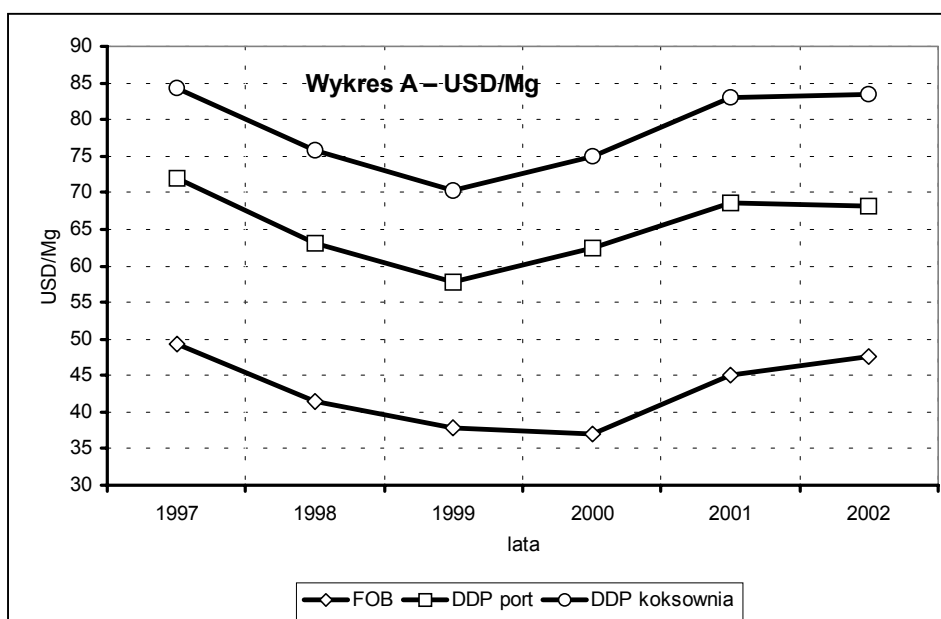
TABLE 7. Prices of imported HV coking coal - DDP at selected coal users (coking plants), in the period of 1997 – 2002

Koksownia		Miejsce pochodzenia węgla	
		USA	Australia
		Hampton Roads (3)*	Queensland (10)*
ZK Przyjaźń ZK Zdieszowice		Ceny DDP na bramie koksowni, a – USD/Mg, b – zł/Mg	
1997	a	79,79	88,75
	b	261,77	291,16
1998	a	77,42	81,94
	b	270,47	286,27
1999	a	75,97	77,02
	b	301,41	305,58
2000	a	76,79	82,93
	b	333,78	360,46
2001	a	89,44	92,66
	b	366,16	379,35
2002 – I pół.	a	90,19	90,58
	b	368,53	370,11
ZK HTS		Ceny DDP na bramie koksowni, a – USD/Mg, b – zł/Mg	
1997	a	81,36	90,32
	b	266,93	296,32
1998	a	79,04	83,56
	b	276,15	291,95
1999	a	77,58	78,63
	b	307,80	311,97
2000	a	78,42	84,56
	b	340,85	367,53
2001	a	91,31	94,53
	b	373,81	387,00
2002 – I pół.	a	92,13	92,51
	b	376,47	378,03

* Numer węgla zgodny z tab.1

Zestawione dane pokazują, na jakim poziomie kształtowałyby się u głównych użytkowników ceny węgla koksowego, gdyby w analizowanym okresie miał miejsce import z wybranych krajów. Porównanie cen DDP – porty polskie oraz DDP – koksownia pokazuje wysoki poziom kolejowych stawek transportowych. W przeprowadzonych teoretycznych

obliczeniach nie uwzględniono zwyczajowo stosowanych opustów cenowych (zależnych od wielkości przewożonego ładunku), ale nawet gdyby je uwzględnić, to i tak transport kolejowy na tak dalekiej trasie stanowi bardzo znaczący element kosztów.

Rys. 1. Porównanie cen: FOB, DDP – porty polskie, DDP – koksownia na przykładzie importowanego węgla kanadyjskiego o niskiej zawartości części lotnych LV ($V^d-19-24\%$, $A^d-9\%$, $S_i^d-0,5\%$).

Wykres A – w USD/Mg, wykres B – w zł/Mg

Fig. 2. Comparison of prices: FOB, DDP (at Polish ports), and DDP (at coking plant) based on the example of imported Canadian LV coking coal ($V^d-19-24\%$, $A^d-9\%$, $S_i^d-0,5\%$).

Chart A - in \$US/t, chart B - in PLN/t

Podsumowanie

Przeprowadzona kalkulacja kosztów importu węgla koksowego pokazuje, że dla krajowych koksowni tak wysoki poziom cen węgla importowanych nie byłby możliwy do zaakceptowania, zwłaszcza przy dużym tonażu. W rozważaniach nad importem niewielkich ilości określonych typów węgla wyżej zmetamorfizowanych, niezbędnych do produkcji koksu wielkopieczowego o wysokich parametrach jakościowych, należałoby przeprowadzić osobną analizę ekonomiczną. Do rozstrzygnięcia powstaje kwestia czy wzrost kosztu wsadu węglowego (przez dodatek węgla w tak wysokiej cenie) zostanie zrekompensowany ceną uzyskanego koksu.

W kalkulacji cen DDP – koksownie założono, że transport na terenie kraju odbywać się będzie kolejną według stawek zawartych w tabelach taryf. W przypadku niższych stawek (z uzyskanymi opustami) lub wyboru innego środka transportu, analizę kosztów można powtórzyć posługując się tabelą 3, w której zestawiono ceny importowanych węgla na poziomie DDP – porty polskie.

Przedstawione w pracy wyniki obliczeń pokazują, że poziom cen węgla w hipotetycznym imporcie do kraju ulega znacznym wahaniom zgodnie z relacjami cen na międzynarodowych rynkach węgla koksowego oraz frachtów. Ponadto wpływ na cenę ma również kurs zł/USD, zmienny w różnych okresach czasu.

Wpływ zmian cen na międzynarodowych rynkach węgla i frachtów na koszty importu, przedstawiono graficznie na przykładzie jednego z węgla – rys. 1. Na jednym wykresie pokazano relacje cen FOB, DDP – porty polskie i DDP – koksownia (dla ZK Przyjaźń i ZK Zdieszowice) w USD/Mg, na drugim natomiast te same relacje w złotych polskich, by zilustrować wpływ kursu zł/USD.

W pierwszej połowie 2002 r., zgodnie z przeprowadzoną kalkulacją, zakres cen importowanych węgla koksowych w koksowniach wahałby się (w zależności od typu oraz kraju eksportera) na poziomie:

ZK Przyjaźń, ZK Zdieszowice

węgla LV (o małej zawartości części lotnych)

od 82,31 do 87,62 USD/Mg lub 336,32 do 358,02 zł/Mg

węgla MV (o średniej zawartości części lotnych)

od 79,98 do 90,51 USD/Mg lub 326,80 do 369,83 zł/Mg

węgla HV (o dużej zawartości części lotnych)

od 90,19 do 90,58 USD/Mg lub 368,53 do 370,11 zł/Mg

ZK HTS

węgla LV (o małej zawartości części lotnych)

od 84,24 do 89,56 USD/Mg lub 344,24 do 365,94 zł/Mg

węgla MV (o średniej zawartości części lotnych)

od 81,92 do 92,44 USD/Mg lub 334,72 do 377,75 zł/Mg

węgla HV (o dużej zawartości części lotnych)

od 92,13 do 92,51 USD/Mg lub 376,47 do 378,03 zł/Mg

Wysoki szacunkowy poziom cen węgla rozważanych w imporcie w I półroczu 2002 r. związany jest z sytuacją na międzynarodowych rynkach węgla koksowego, na których wysokie ceny utrzymują się od roku 2001. W porównaniu z rokiem 1999, w którym ceny były najniższe, różnice na poziomie DDP – koksownie dla niektórych węgla dochodzą nawet do 15 USD/Mg.

Oszacowanie cen węgla koksowych w hipotetycznym imporcie do Polski pokazuje jak wysokie koszty musiałyby ponieść koksownie w przypadku konieczności sprowadzania węgla z rynków międzynarodowych. Poziom tych cen będzie również istotny dla krajowego górnictwa, w sytuacji gdy będą u nas obowiązywały przepisy UE dotyczące pomocy państwa dla przemysłu węglowego (Ozga-Blaschke 2000). Tak więc ceny węgla koksowego na rynkach międzynarodowych oraz koszty sprowadzenia tych węgla będą miały istotny wpływ na przyszłość krajowego kompleksu węglowo – koksowego.

Literatura

- BLASCHKE W. OZGA-BLASCHKE U., 2000 – Funkcjonowanie kompleksu górnico-koksowniczego w świetle przystąpienia do Unii Europejskiej i cen hipotetycznego importu węgla koksowego do Polski. Karbo nr 7, s. 223-227.
- OZGA-BLASCHKE U., 2000 – Ceny węgla koksowego w świetle przepisów pomocowych dla górnictwa w Unii Europejskiej. XIV Konf. z cyklu Zagadnienia surowców energetycznych w gospodarce krajowej. Zakopane 5–8 listopada 2000 r. Sympozja i Konferencje nr 46, Wyd. Instytut GSMiE PAN, Kraków, s. 123-130.
- OZGA-BLASCHKE U., 2001 – Parytet importowy węgla koksowego. Studia, Rozprawy, Monografie nr 100, Wyd. Instytut GSMiE PAN, Kraków 2001.
- ŚCIAŹKO M., WINNICKA G., KOSEWSKA M., 2001 – Perspektywiczna baza węglowa krajowego koksownictwa z uwzględnieniem węgla importowanych. XV Konf. z cyklu Zagadnienia surowców energetycznych w gospodarce krajowej. Zakopane 14–17 października 2001 r. Sympozja i Konferencje nr 52, Wyd. Instytut GSMiE PAN, Kraków, s. 283-300.
- Biuletyn Statystyczny GUS nr 4 (534), 2002.
- Coal Week International. Wyd. Mc Graw – Hill. Wybrane numery z lat 1997 – 2001.
- Council Regulation (EC) No 1407/2002 of 23 July 2002 on State Aid to the Coal Industry. Official Journal Nr L.205, 02/08/2002 P.
- Decyzje Komisji nr 3632/93/ECSC ustanawiające przepisy Wspólnoty dotyczące pomocy rządowej dla przemysłu węglowego. Official Journal of the European Communities, No L. 329/12, 30.12.93.
- <http://incoterms2000.republika.pl>
- International Coal Report Incorporating Coal Week International, Issue 568, 1 July 2002.
- Incoterms 1990 – międzynarodowe reguły wykładni terminów handlowych Międzynarodowej Izby Handlowej w Paryżu (ICC). Wyd. Centrum Informacji i Usług Krajowej Izby Gospodarczej.
- Kalkulacja cen w eksporcie (<http://www.exporter.pl>).
- Kodeks celny, Dział III – Wartość celna towarów (www.celsped.pl)
- Polska taryfa celna 2002 (<http://clo.mg.pl>).
- Proposal for a Council Regulation on State Aid to the Coal Industry. Commission of the European Communities, Brussels, 25.07.2001. COM (2001) 423 final. 2001/0172 (CNS).
- Taryfy przewozowe PKP (na lata 1997 – 2002).

Streszczenie

Tematem referatu jest oszacowanie kosztów importu węgla koksowego do Polski i pokazanie poziomu cen tych węgla u głównych odbiorców – koksowni. Przedstawiono definicje najczęściej stosowanych na międzynarodowych rynkach węglowych formuł handlowych. Na podstawie informacji dotyczących cen węgla koksowych oferowanych przez głównych eksporterów oraz cen frachtów morskich skalkulowano ceny węgla na poziomie DDP (dostarczone, cło opłacone, określone miejsce przeznaczenia) - w portach polskich (franco wagon) oraz w wybranych koksowniach. Wszystkie elementy kalkulacji związane z opłatami celnymi, kosztami portowymi, kosztami transportu kolejowego itp. określono na podstawie obowiązujących przepisów. Kalkulację przeprowadzono w oparciu o aktualne dane z I półrocza 2002 r., natomiast w celach porównawczych pokazano również, jaki byłby poziom tych cen w latach 1997 – 2001.

Urszula OZGA-BLASCHKE

Cost estimation of coking coal import to Poland

KEY WORDS: coking coal, import costs, trade terms, DDP

Summary

The subject of the paper is to estimate the coking coal import costs to Poland and to show the level of these prices at main coal buyers – coking plants. Definitions of the most commonly used international trade terms have been presented.

Basing on the FOB prices of coking coal offered by main exporters and ocean freight rates, the DDP prices (Delivered Duty Paid at the named place in the country of importation) have been calculated at Polish ports and selected coking plants. All elements of calculation like duties, rail transportation rates and other costs have been determined on the ground of valid regulations. Calculations have been based on current data (first two quarters of 2002) and – for comparison - the level of prices for the period of 1997 – 2001 have also been shown.